

Số: 03/2024/QĐST-VDS

B, ngày 13 tháng 5 năm 2024

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v yêu cầu tuyên bố một người là đã chết

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN BỐ TRẠCH, TỈNH QUẢNG BÌNH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Đỗ Quốc Tân

Thư ký phiên họp: Bà Nguyễn Thị Hồng Thắm - Thư ký Toà án nhân dân huyện Bố Trạch, tỉnh Quảng Bình.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Bố Trạch, tỉnh Quảng Bình tham gia phiên họp: Ông Phan Mạnh Giang - Kiểm sát viên.

Ngày 13 tháng 5 năm 2024, tại trụ sở Toà án nhân dân huyện Bố Trạch, tỉnh Quảng Bình mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 07/2023/TLST-VDS ngày 28 tháng 11 năm 2023 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người là đã chết” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 03/2024/QĐST-VDS ngày 03 tháng 5 năm 2024, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- **Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:** Anh Nguyễn Chí Th, sinh năm 1983; nơi cư trú: thôn 6, xã Tr, huyện B, tỉnh Quảng Bình, có mặt.

- **Người bị yêu cầu:** Bà Phan Thị H, sinh năm 1958; địa chỉ nơi cư trú cuối cùng: thôn 8, xã Tr, huyện B, tỉnh Quảng Bình, vắng mặt.

- **Những vấn đề cụ thể yêu cầu Tòa án giải quyết:** Anh Nguyễn Chí Th yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Phan Thị H, sinh năm 1958; địa chỉ nơi cư trú cuối cùng: thôn 8, xã Tr, huyện B, tỉnh Quảng Bình là đã chết.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu, bản tự khai và tại phiên họp anh Nguyễn Chí Th trình bày: Bố mẹ anh là ông Nguyễn Trung Thành và bà Phan Thị H đã kết hôn vào năm 1980 và sinh được 02 người con là Nguyễn Chí Th và Nguyễn Phi Vũ. Năm 1989 bố mẹ anh ly hôn, anh và em trai sống với mẹ tại thôn 8, xã Trung Trạch, huyện Bố Trạch cho đến tháng 9/2000 không hiểu lý do gì mẹ anh đã bỏ nhà đi cho đến nay. Kể từ khi mẹ anh ra đi cho đến nay đã hơn 23 năm, mẹ anh không bao giờ liên lạc với gia đình anh, anh và gia đình đã tìm kiếm mẹ khắp nơi, bằng nhiều hình thức nhưng vẫn không có tin tức gì của mẹ anh. Hiện nay mẹ anh đang ở đâu, làm gì, còn sống hay

đã chết, gia đình anh đều không biết, để đảm bảo quyền và lợi ích hợp pháp cho anh và gia đình nên anh yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Phan Thị H là đã chết.

Tại phiên họp, đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Bồ Trạch phát biểu quan điểm về việc giải quyết việc dân sự:

- Về tố tụng: Đây là quan hệ pháp luật yêu cầu tuyên bố một người là đã chết; người bị yêu cầu là bà Phan Thị H có nơi cư trú cuối cùng là thôn 8, xã Tr, huyện B, tỉnh Quảng Bình, do đó việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Bồ Trạch theo quy định tại khoản 4 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm b khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự.

Từ khi thụ lý cho đến phiên họp hôm nay: Thẩm phán, Thư ký đều thực hiện đúng các quy định của pháp luật. Các đương sự chấp hành tốt các quy định của pháp luật khi tham gia tố tụng giải quyết việc dân sự.

- Về nội dung: Căn cứ các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ và trình bày của các đương sự. Đề nghị áp dụng khoản 4 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm b khoản 2 Điều 39, Điều 391 và 393 Bộ luật tố tụng dân sự; điểm d khoản 1 Điều 71 của Bộ luật dân sự chấp nhận đơn yêu cầu của anh Nguyễn Chí Th về việc tuyên bố bà Phan Thị H là đã chết.

- Về lệ phí sơ thẩm: Áp dụng Điều 149 Bộ luật tố tụng dân sự và Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án: buộc anh Nguyễn Chí Th nộp 300.000 đồng lệ phí giải quyết việc dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Bồ Trạch, tỉnh Quảng Bình nhận định:

[1] Về thủ tục tố tụng:

Căn cứ đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự của anh Nguyễn Chí Th yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Phan Thị H, sinh năm 1958; địa chỉ nơi cư trú cuối cùng: thôn 8, xã Tr, huyện B, tỉnh Quảng Bình là đã chết. Vì vậy theo quy định tại khoản 4 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm b khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015 thì thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Bồ Trạch, tỉnh Quảng Bình.

[2] Về yêu cầu của đương sự: Căn cứ vào lời trình bày của đương sự cũng như các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự như giấy khai sinh, giấy chứng tử và văn bản xác nhận của Ủy ban nhân dân xã Trung Trạch, Công an xã Trung Trạch xét thấy: Bà Phan Thị H có bố là ông Phan Xuân Hoàng và mẹ là bà Phan Thị Diễm (đều đã chết); có chồng là ông Nguyễn Trung Thành (đã ly hôn vào năm 1989) và có 02 người con là anh Nguyễn Chí Th và anh Nguyễn Phi Vũ (đã ủy quyền cho anh Nguyễn Chí Th làm đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Phan Thị H đã chết). Do đó, anh Nguyễn Chí Th có quyền yêu cầu Tòa án tuyên bố chồng là bà Phan Thị H đã chết.

Theo lời trình bày của đương sự và văn bản xác nhận của Ủy ban nhân dân xã Trung Trạch, Công an xã Trung Trạch, bà Phan Thị H biệt tích khỏi địa phương từ tháng 9/2000. Từ đó đến nay gia đình anh Nguyễn Chí Th không có tin tức gì của bà Hiền, hiện tại bà Hiền không có mặt tại địa phương, cũng như không có thông tin cấp hộ chiếu và xuất nhập cảnh (có xác nhận của Cục quản lý xuất nhập cảnh). Gia đình anh có tìm kiếm nhưng cho đến nay vẫn không có tin tức gì của bà Hiền nên gia đình không biết bà Hiền còn sống hay đã chết. Sau khi thụ lý việc dân sự, Tòa án nhân dân huyện Bố Trạch đã làm các thủ tục ra Quyết định số 07/2023/QĐ-TA ngày 04/12/2023 thông báo tìm kiếm bà Phan Thị H qua Trung tâm quảng cáo và dịch vụ truyền thông (VOVAMS) với thời gian 17 giờ 30 phút các ngày 03, 04, 05/01/2024; đăng tin trên báo Công lý trong ba số liên tiếp 03, 04, 05 vào các ngày 10, 12, 17/01/2024 và đăng tin trên cổng thông tin điện tử Tòa án nhân dân tỉnh Quảng Bình ngày 14/01/2024 nhưng vẫn không có tin tức gì về bà Hiền. Như vậy, kể từ ngày bà Hiền biệt tích khỏi địa phương cho đến nay đã hơn 23 năm nhưng không có tin tức xác thực là bà Phan Thị H còn sống. Vì vậy, anh Nguyễn Chí Th yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Phan Thị H là đã chết là có căn cứ theo quy định tại điểm d khoản 1 Điều 71 Bộ luật dân sự và phù hợp với ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nên yêu cầu của anh Thanh được chấp nhận.

Về xác định ngày, tháng, năm chết: căn cứ vào các tài liệu, chứng cứ do đương sự cung cấp, lời trình bày của đương sự và văn bản xác nhận của Ủy ban nhân dân xã Trung Trạch, Công an xã Trung Trạch thì bà Phan Thị H đã bỏ nhà ra đi khỏi địa phương từ tháng 9/2000 và biệt tích từ đó đến nay (do không xác định được ngày biệt tích của bà Hiền trong tháng 9/2000 nên lấy ngày biết được tin tức cuối cùng của bà Hiền là ngày 01/10/2000), mặc dù gia đình đã tìm kiếm nhưng đến nay vẫn không có kết quả. Do đó, ngày 02/10/2005 được xác định là ngày chết của bà Phan Thị H.

Các quyền lợi và nghĩa vụ của người bị tuyên bố là đã chết được giải quyết như đối với người đã chết.

[3] Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Căn cứ vào Điều 149 Bộ luật tố tụng dân sự; khoản 1 Điều 37 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc Hội quy định về án phí và lệ phí Tòa án anh Nguyễn Chí Th phải nộp 300.000 đồng.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ điểm d khoản 1, khoản 2 Điều 71; Điều 72 Bộ luật dân sự; khoản 4 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm b khoản 2 Điều 39, Điều 149 và các Điều 361, 367, 370, 371, 372, 391, 392, 393 Bộ luật tố tụng dân sự; khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án của Ủy ban thường vụ quốc hội:

1. Chấp nhận yêu cầu quyết việc dân sự của anh Nguyễn Chí Th. Tuyên bố bà Phan Thị H, sinh năm 1958; địa chỉ nơi cư trú cuối cùng: thôn 8, xã Tr, huyện B, tỉnh Quảng Bình là đã chết. Ngày chết của bà Phan Thị H là ngày 02/10/2005.

Khi quyết định của Tòa án tuyên bố bà Phan Thị H đã chết có hiệu lực pháp luật thì quan hệ về hôn nhân, gia đình và các quan hệ nhân thân khác của bà Phan Thị H được giải quyết như đối với người đã chết. Quan hệ tài sản của bà Phan Thị H được giải quyết như đối với người đã chết; tài sản của bà Phan Thị H (nếu có) được giải quyết theo quy định của pháp luật về thừa kế.

Anh Nguyễn Chí Th thực hiện đăng ký khai tử cho bà Phan Thị H theo quy định của pháp luật về hộ tịch.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự là 300.000 (ba trăm ngàn) đồng anh Nguyễn Chí Th phải chịu để sung vào ngân sách nhà nước, nhưng được trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí sơ thẩm 300.000 đồng mà anh Thanh đã nộp theo biên lai thu tiền số 0002906 ngày 28/11/2023 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Bố Trạch, tỉnh Quảng Bình. Anh Nguyễn Chí Th đã nộp đủ lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu có mặt có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

THẨM PHÁN

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Quảng bình;
- VKSND huyện Bố Trạch;
- THA Bố Trạch;
- UBND xã Trung Trạch;
- Các đương sự;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

Đỗ Quốc Tân